

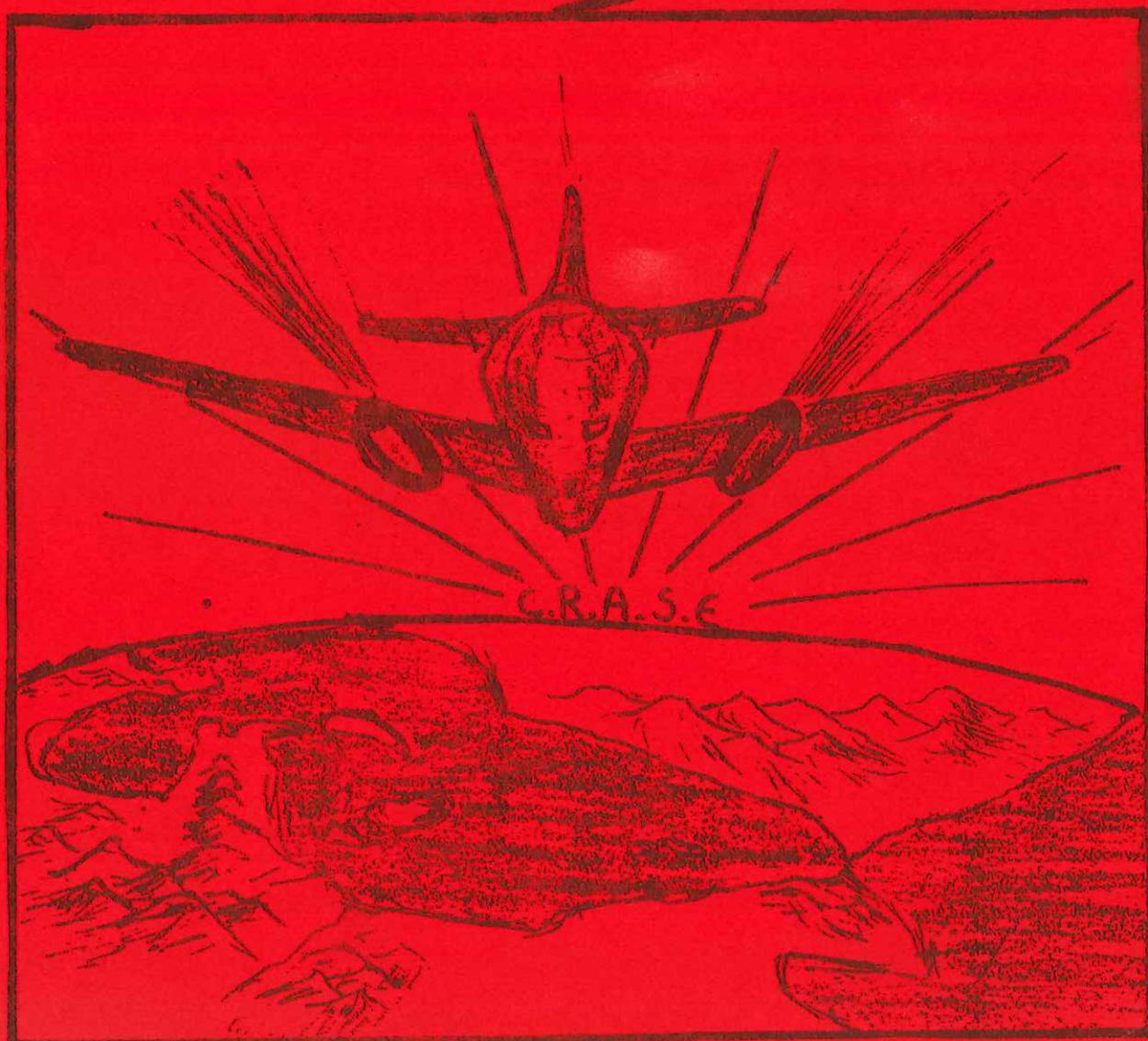
ÄNTLIGEN!

1

NU ÄR VI PÅ VÄG TILL TOGO...

...och här kommer en rapport i den sista, självande minuten. Vi har läst och vi har gjort dagsverken och vi har berättat om Togo-projektet på skolor och vi har arbetat med ett litet "gräv-där-du-står"-projekt m.m. m.m. Nu till sist har vi samlat ihop oss för att berätta lite för ER i denna

BULLETTIN

VI SOM ÅKER NER

Marique Rodriguez, 32 år, kommer från Uruguay, Sydamerika. Jag är journalist och är intresserad av sociala frågor, speciellt u-landsfrågor. Togo-projektet är en bra möjlighet för mig att kunna få direkt kunskap om en viktig del av världen och att få samarbeta med en grupp svenska ungdomar på ett originellt projekt.

Ann-Marie Svensson, 25 år, kommer från Västergötland och har en ekonomutbildning bakom mej. Genom att gå på denna kurs har jag fått tillfälle att lära mej mer om u-landsproblemen och dess orsaker. Jag tycker att folkbildningscentrat i Kuma-Dunyo är ett vettigt utvecklingsprojekt. Det ska därför bli roligt att få arbeta tillsammans med eleverna på centret. Dessutom blir det säkert mycket intressant och lärorikt att få möta en ny kultur.

Billy Hildesson, 23 år, kommer från Trollhättan och är snickare. Anledningen till att jag började här var att jag har funderat på utlandsjobb t ex biståndsarbetare. Och så fick jag nys om det här projektet o tänkte på idén, de kunde ju vara en god stomme.

Jag heter Niklas Högberg, och anledningen till att jag går på den här kursen är att jag har en sån enormt stark längtan att göra något, helt enkelt. Jag har tagit del av forskarrapporter som alla visar hur mycket vi kan åstadkomma innan seklet är slut- om bara viljan finns.

Så jag har fantiserat om hur det skulle kunna vara- en värld fri från hunger och svält år 2000... För mig är det inte naivt att tänka så, utan nödvändigt. Jag är säker på att det finns en kraft i visioner. Det är först när man kan föreställa sig något klart och tydligt som man vill hänga sig åt arbetet att genomföra det.

"Orden och tanken formar det som ögat ännu inte ser

men som själen längtar till och som sinnet vet är möjligt".

Sedan händer det här: man börjar gå ditåt, stegen styr och söker reda på vägarna, händerna längtar efter att skapa... och man ger sig aldrig. Inte förrän man är framme.

Jag tycker så här: om det är möjligt att genomföra så mycket fram till sekelskiftet, så är det inte människovärdigt att göra mindre än det som är möjligt.

Jag heter Lena Nybo och är 21 år. Jag fick reda på om den internationella kursen genom Sigge Niwong så sent som i mitten av juli. I sömras, och mycket hastigt bestämdes jag mig för att gå den. Under många år har jag varit intresserad av u-landsfrågor, funderat på att arbeta som u-landsarbetare och en tremånadersperiod. Där fick jag varit inbjuden på några håll och kände att jag behövde mera kunskap och djupa frågor. Den chansen har jag nu, och också chansen att se en annan världsdel.

Jag är också med i ett globalt nätverk kallat Hungerprojektet, som just handlar om att sprida den här visionen. När ett visst antal människor inom sig har levandegjort vid skulle innebära att leva i en värld fri från hunger och svält år 2000, kommer också tillräckligt med kraft att frigöras för att genomföra det. Jämför "Den hundraåpan"! Jag tycker det är ett privilegium att få delta i arbetet för att genomföra det.

Mats, född -36, en lördag, hoppas också få resa med. Jag är lärare och hoppas, att vi alla ska få rika erfarenheter och lära oss en hel del, inte minst om vårt eget samhälle, av vår vistelse i Kuma. Vi ska också försöka vara till nytta på Centret och stärka kontakterna mellan dem som arbetar för folkbildning och utveckling här hemma och i Kuma, Togo.

OM DU VILL VETA MERA...

... om byfolkhögskolan i Kuma-Dunyo, hur det hela började, hur den har överlevt in i 80-talet, om folket i byarna kring "Centret", om hur folkhögskolor och andra intresserade arbetar för att stödja dem som jobbar med folkbildning där nere -- ja, då kan du beställa vår lilla bok: "C.R.A.S.E. Ett folkbildningscentrum i Västafrika".

... om vad vi fick fram, när vi undersökte vad Molkom och u-länderna har med varandra att göra, då ska du fråga efter stencilhäftet: "Molkom - U-land?".

... om vad vi har upplevt och lärt på "Centret" och i byarna, lovar vi att ställa upp efter bästa förmåga när vi är tillbaka (i början av april), om du/ni ...

... HÖR AV DIG TILL:

Molkoms folkhögskola, Håkan Franklin
660 60 Molkom. 0553/10004

BESTÄLL UTSTÄLLNINGEN OM CRASE

Den förra studiegruppen som besökte CRASE våren -82, har tillsammans med riksutställningar i Stockholm gjort en utställning om centret och gruppens besök där.

Den består av en 3 m bred och 2 m hög bild över centret, och en stor bilderbok med fotografier och korta texter som beskriver livet och arbetet på centret och i byarna omkring. Utställningen kan beställas genom:

Rainer Hielle, Mora fhsk.
0250/113 76

Håkan Franklin, Molkom fhsk
0553/100 04

Johan Snögren, Fornby fhsk
0243/395 50

FÖRBEREDANDE AV STUDIER

Under terminen som gått har vi läst och diskuterat jordbruk i olika länder. Gruppen har också varit på studiebesök, hälften på vanliga konventionella jordbruk och de övriga på ett giftfritt kollektivjordbruk. Studiebesöket varade i tre dagar. Efteråt jämförde vi de olika svenska jordbruken med en typisk bonde i USA och med en i Indien. Vi har även gått igenom Afrikas historia om kolonialism, nykolonialism, samt turismens effekter på

u-länder. Vi har sedan delat in oss i grupper och tittat närmare på länderna i Väst-Afrika. Hittills har vi hunnit med Ghana, Senegal, Gambia, Övre Volta, Nigeria, Guinea-Bissau, och Elfenbenskusten. Gruppen läser också 8 timmar franska i veckan.

VIKTIGA BÖCKER SOM VI HAR LÄST

Basil Davidson: "Afrikas moderna historia"
Lasse & Lisa Berg: "Mat & Makt"
Afrikagruppernas "Befrielsekampen i Afrika"
Eric Åkerlund: "Storstugan"

EN BLOMMA AV BLOD

av Ngugi wa Thiong'o
förlag: Cavefors

Tips på läsning:

Boken handlar om hur en "outvecklad" by - Ilmorog - på Kenyas landsbygd "utvecklas". En stor väg byggs till dessa förut ganska otillgängliga trakter. En stor industri - ett bryggeri - förläggs där. En polisstation byggs, kiosker, affärer och t o m en "supermarket" växer upp, turismen gör sitt intågande, prostitution och alkoholism ökar avsevärt. Byn blir en stad - en kopia av andra stora städer i Kenya.

Hur utvecklingen går till och vad den får för konsekvenser för den ursprungliga Ortsbefolkningen beskriver Ngugi genom att skildra fyra huvudpersoners liv. Det är rektorn för den lokala skolan, Munira, barflickan Wanja, f d gerillakämpe Abdulla och fackföreningsledaren Karega. De är alla misstänkta för mord på tre industripampar, som efter självständigheten varit måna om att behålla det koloniala mönstret och den västerländska livsstilen och i Nya Ilmorog lagt grunden för "utvecklingen" men även dragit hem vinsterna med den.

Boken ger en bra bild av hur snett det kan gå - hur Ortsbefolkningen blir av med sina jordar och får det allt sämre trots att en kraftig ekonomisk tillväxt har skett.

"STORSTUGAN" av Erik Åkerlund

Ord som utveckling, pedagogiska metoder, kamp mot analfabetism, teori och praktik, står vardag i tidningen och diskussioner om tredje världens frågor. För de svenskar som är intresserade av att delta i tredje världens verklighet är det viktigt att få en bra kunskap om vår egen skolas historia och de olika alternativen till vårt undervisningssystem. Den här boken - "Storstugan" Erik Åkerlund, författar - förlaget 1975 - beskriver klart och inspirerande historien om svenska folkhögskolan i samband med landets och folkrörelsens utveckling.

Boken säger: "Expansiva bönder medvetna om sin betydelse och på väg att vinna sin rättmätiga plats i samhället behöver en egen skola. En skola som kan lyfta den egna

klassen och ge den praktiska och teoretiska kunskaper. En bondehögskola tyckte lantmannapolitikerna, men partiets liberala vänner försäkrade att ordet folkhögskola var bättre.

Det var liberaler av olika slag som kämpat för det nya samhället. Nu smurrade hjulen och exporten ökade. Men "friheterna" och kapitalismen började få en allt tydligare baksida. Ett nytt klassamhälle.

Massorna utan egendom och rösträtt, ett ständigt växande, rottlöst och hotfullt proletariat.

Något måste göras. Kung, hov, adel, begriper ingenting, de är utvecklingens förlorade.

Problemen måste lösas, men hur?

Arbeterföreningar? Skarpskytterrörelse? Förso ning och samförstånd men vad är receptet, om man bejaktar kapitalismen men inte klassamhället?"

KONTAKTER I BYGDA..

VÄRLDEN ÄR EN !! - Och hela världen finns i Molkom. Och det finns antagligen ingen som inte är direkt berörd av det som händer i u-länderna - och tvärtom....

Den insikten har fördjupats för oss under hösten, då vi arbetat med projektet "Molkom- u-länderna efter mottot "Gräv där du står".

Vi gick ut i samhället med frågor som: -vilka företag importerar varor till u-länderna? Vilka exporterar varor dit? Är konkurrensen därifrån kännbar? Finns det idéellt bistådsarbete på orten? Vilka andra kontakter finns?

Vi besökte skolor, föreningar, or, kyrkor, företag, detaljhandeln, biblioteket och de olika politiska partierna. Dessutom läste vi noggrant igenom lokalpressen under några veckor.

Den viktigaste slutsatsen vi drog är att de flesta människor inte känner till de beröringspunkter som direkt inverkar på deras liv, även om de har bra teoretisk kunskap om u-länder via radio, TV, och tidningar. De många och långa kedjorna mellan ett u-land och en individ i t.ex Molkom är mycket osynliga. Det har varit svårt att se

hur de olika faktorerna i kedjan påverkar varann, men att de gör det är helt säkert.

Här följer några upptäckter som vi gjorde- "nyheter från gräsrots-nivån".

SVENSKAN VIKTIG I U-LANDSUNDERVISNINGEN. Varför? Jo, lärarna törstar efter material som kan levandegöra för eleverna hur situationen är i ett u-land. Det är ju sådan kunskap som fastnar, och romaner med skildringar därifrån kan vara mycket effektiva.

Kommer bidragen till Världsbanken fortsätta minska? Det är en fråga som kunde vara intressant för de anställda vid Nords mekaniska Verkstad AB, eftersom lite av de pengar som banken ger i lån så småningom hamnar hos företaget. Det producerar nämligen rördetaljer som tex går till bevattningsprojekt i tredje världen, av vilka åtskilliga finansieras av Världsbanken. Som i sin tur använder lite av dina pengar. Det går runt runt...

SKOLBESÖK DAGSVERKE!

Vi har varit ute i några skolklasser och berättat om vårt arbete, visat bilder som de förra grupperna har tagit under sin vistelse i Togo och diskuterat om ifall eleverna skulle vilja skicka med någonting till sina jämnåriga i Kuma-Dunyo. Vi kommer säkert få med oss en hel del brev och kanske någonting annat.. Vi besökte två sjundeklasser, en sjätteklass och en nia- en fransk-klass.

Vi har under hela höstterminen arbetat för att få in pengar till projektet. Vi har använt oss av "dagsverke"-idén, men utbrett den till att gälla alla dagar. Många människor nappade på vår erbjudan och när vi räknar in det uppdrag som vi har haft här på skolan- vi har haft hand om läsningen varje kväll- kommer vi upp i en summa av 4400 kronor som alltså går till Togo-föreningen.

VILL DU BIDRA ? TOGOFÖRENINGENS

POSTGIRONUMMER: 67 38 44-7

C.R.A.S.E. i Kuma-Dunyo ett folkbildningscentrum i Västafrika ...

HISTORIA

1962 kom Toviekou från Togo till Sverige för att studera och han fastnade för folkbildningsformen och ville satsa på det i sin hemkommun Kuma. Några nappade på idén även i Sverige och under några år undersöktes möjligheterna. Slutligen åkte en tvåmannadelegation ner till Togo 1967 för kontakter i Lomé. Samma år bildades Svenska Togo-föreningen. Under ett och ett halvt år samlades det in pengar. När 100 000 samlats in reste Toviekou hösten 1968 hem och började bygga följande år i januari. Från 1970-72 förekom kurser i bl.a. förebyggande hälsovård och traditionell trumning. Hösten 1972 ändras verksamheten utan Sv. Togo-föreningens medgivande till en teknisk skola, CETIK. 1975 stängdes skolan av myndigheterna och Toviekou avskedades för oegentligheter. Fram till våren 1978 förblir skolan stängd, men då öppnas den igen efter försök av en grupp från Mora folkhögskola som var nere i Togo.

ÖVERGripande syfte

Centret skall vara ett led i strävandena - som uttalats av togolesiska regeringen och som sammanfaller med SIDA:s och Sv. Togoföreningens - att motverka den snabba och okontrollerade flyttningen från landsbygden till städerna. Därför skall centret genom sin verksamhet bidra till att göra landsbygden attraktiv för de människor som bor där. Det sker genom kurser och aktiviteter som ger ökade kunskaper, om resursanvändning, jordbruksmetoder, hantverk, den egna historien och språket i tal och skrift.

STÖD BEHOV

Centret får begränsat statligt stöd via Ministeriet för Ungdom, Sport och Kultur, som avlönar föreståndaren och ger ett litet driftbidrag. Sv. Togoföreningen avlönar tills vidare sömnads- och snickerilärarna. Angelägna behov: Ännu ett hus med kök, matplats, elevrum, tvättplats; transportfordon; vattenbrunn/pump; elektricitet. För detta är man beroende av vårt stöd.

VERKSAMHET

+ KURSER

F.n. utgör en sömnads- och en snickerikurs ryggraden i verksamheten. 3 dessa kurser ingår även alfabetisering, hygien, praktiskt arbete på centret etc.

+ KOOPERATIV

Ännu i blygsam skala. Sömnadskursen har dock börjat sälja sina alster med viss framgång.

+ KULTURELL VERKSAMHET

Utställningar och information i byarna. Möten på centret för folk från byarna. Teatergrupper i de närmaste byarna.

+ FRITIDSVERKSAMHET

Sport, dans, träffpunkt.

+ UTBYTE: Nationellt

Grupper från andra delar av landet kommer och deltar. Viktigt för att skapa nationell enhet.

Internation. Ex. svensk folkhögskolekurs förlagd till centret.